

Frideczky Katalin állatmeséi

Csapda

Sötétedik. Egész nap nem ettem. Éhes vagyok. Összevissza keringek, de sehol egy jó falat, vagy legalább korty... Megpihenek egy kicsit itt, a parkban. Nézem az alkony fényeit. Szép. Szeretem a természetet. De ez itt egy város. Zajos és bűdös. Egy törött támlájú pad lábánál verébcsapat zszibong. Száraz kiflivéget cibálnak erre-arra. Felfuvalkodott, ostobán burukkoló galambok tipegnek oda. Ők is beszállnak a kenyérharcba. Hol az egyik kaparintja meg, hol a másik, de elvinni egy se tudja. Leginkább csak egymást zavarják. Fel-felröppennek, hogy aztán újra leszálljanak, és kezdődjön minden előlről. Nincs kedvem beszállni. Valami szaftosabbra vágyom. Kiszáradtam. Lehunyom a szemem.

Meglódul az esti szellő. Beleszimatolok a levegőbe. Finom illatot hoz felém. Vajon mi lehet az? Egyre erősebben érzem. Most már világos: sörszagot hoz a szél! Szeretem a sört. A szomjat is oltja, az éhet is elveri, és kellemes bódulatot okoz. Akár a nektár! Behunyt szemmel is megtalálnám.

Már itt is vagyok! Hamar kiderül: a sörhöz nem egyszerű hozzájutni. Az asztal közepén áll egy öblös, vékony nyakú edényben. Nem pohár, nem korsó, de nem is palack. Olyan, mint egy demizson, csak lábakon áll. Hasonlít a petróleumlámpára, csak nem olyan hosszú a nyaka. A petróleumlámpával egyszer megjártam, fentről azóta sem közelíték meg hosszú nyakú edényeket. Hál' Istennek ehhez az edényhez alulról is hozzá lehet férni. A lábai között bőven van hely. Könnyedén bejutok. Körülnézek. Széles szájú tartály áll előttem. Ilyen lehet egy vulkán kürtője. Körülötte tágas folyosó. Néhányszor körbejárom. Biztonságosnak tűnik. Benézek az edény alá. Száraz. A sör nem az abroszra csöppent ki, az illat nem onnan jön. Fölnézek. Az üvegmennyezeten átdereng az aranyszínű nedű. Fölöttem ringatózik. Mintha a napba néznék! Izgató közelségből árad felém az illata. Hozzá

kell jutnom, mindenáron! Lassan végigtapogatom az edény falát. Hűvös és síkos, ám az illet megmászni nekem gyerekjáték. Ha az oldalán felkapaszodom, bejutok a kürtő peremére, ahonnan lelátni az aljára. Ott ragyog a mámorító illatú, sárga tenger! Már semmi nem állja az utamat! Fölé hajolok, és boldogan habzsolom az életmentő italt. Tartanom kell magam, hogy bele ne szédüljek! Ismerem a mértéket. Az itallal vigyázni kell! De ha már ilyen szerencse ért, száraz torokkal nem távozom.

Na, eleget szürcsöltem, most már mehetek. Kimászom a tartály peremére, és lendületet veszek. Csak át kell jutnom azon a tágas folyosón, ahol az imént már jártam, és amit biztonságosnak ítéltem. Nekilódulok a fénynek, ahogy tanultam. Valami keménybe ütközöm. Eltévesztettem a kijáratot? Nem értem. Megártott volna az ital? Nem! Az értelmem tiszta, a látásom jó, felfrissültem, és erőm teljében vagyok. Mi lehet az akadály? Hiszen ez semmiség, ezerszer kijutottam már ilyen helyekről. Látom a fákat, a kint repkedő rovarokat, az utcai lámpát. A levegő kristálytiszta hívogat. – Mindig a fény felé, mindig csak a fény felé! – tanítottak. Még egyszer nekigyürközöm. Újabb ütés. Ez fáj! A mindenit! De hát mi történt, ki érti ezt? A levegő nem fáj! Az nem lehet, hogy ez a vacak kifogjon rajtam! Újra és újra neki-vágok. Talán a lendület nem elég erős? Valami folyton visszalök. Egészen elkábultam a sok ütéstől. Szédülök. Nem bírok megállni a lábamon. Rogyadozva hátrálok. A mézszínű tenger egyre közeledik, belezuhanok. Úszni próbálok, de a sör elbódít. Erőm a végére jár. Feladom. A hátamra fekve, az edény felső, szűk, ke-rek nyílásán át megpillantom a fák lombjai közt átsejlő tintakék eget – arra kellett volna tartanom. Kihunyó tudatom még észleli a mellettem háton fekve úszkáló sorstársaimat. Szófoszlányok jutnak el hozzám a végső révületben...

– Mit szólnsz, öregem, milyen nagyszerű légycsapdát csináltam? Dupla falú, hasas flaska!

A kutya

A kutya egy ideje a menhelyen lakott. Van annak egy éve is, hogy valaki behozta. Az országút szélén találtak rá. Nyilván kitették egy kocsiból. Ki tudja, mióta várta már, hogy visszajöjjenek érte. A szőre összeragadt a bogáncstól, sovány volt és reményvesztett. Az autó, amely megállt mellette, nem a gazdájáé volt, de olyan kedvesen hívogatták, hogy lassan előjött, és hagyta magát megfogni. Az emberekbe vetett bizalom még nem veszett ki belőle. Nem feltételezte, hogy rossz szándékkal vannak iránta. Elhagyását is inkább tévedésnek gondolta. Hibának, amit ki lehet küszöbölni. Ezek is talán azért jöttek, hogy a gazdájához visszavigyék.

A menhely nem okozott neki csalódást. Átmeneti szállásnak gondolta, ahol ellátják, kivakarják a koszból, előkészítik egy jobb sorsra. Barátságos kutya volt, a menhelyi életbe is hamar beilleszkedett. Jóban volt a többi kutyával, a gondozókra úgy tekintett, ahogy az emberek szoktak a szállodai személyzetre. Nem volt oka panaszra, bár néha elvonult egy sarokba, és borongva emlékezett – vagy éppen álmokat szőtt, ki tudja. Ha látogató jött, ő is a kerítéshez szaladt, kellelte magát, talán elviszi valaki. Miután ez sokadjára sem következett be, óvatos lett és visszahúzódó. Fejét lábára hajtva naphosszat gunnyasztott, és csak néha pillantott fel, akkor, ha szóltak hozzá.

Egy nap látogatója érkezett. Bejött a kerítés innenső oldalára, és leguggolt mellé: Szervusz, kutya, neked meg mi bajod, miért vagy ilyen bánatos? A kutya fölfonta a szemöldökét, de nem mozdult. A vendég kinyújtotta a kezét, és tovább próbálkozott. De a kutya nem reagált. Annyiszor lelkesedett már hiába. Megvárom, mit akar ez az ember, nem fogok elébe menni. Nem mert örülni. A látogató másnap is eljött, és hosszan beszélt hozzá. Kellemes hangja volt, jólesett hallgatni. A kutya csak akkor állt föl, amikor az ember már elment. Hosszasan nézett utána a kerítés rácsán keresztül. Jó illata van a kezének, és kellemes a hangja. Tetszik a járása is, fel tudnám venni a ritmusát. Az illető ezután mindennap eljött. A kutya már a kerítésnél várta. Sok

időt töltöttek együtt. A látogató nagyon kedves volt, néha apró ajándékot is hozott. Hol egy teniszlabdát, amit dobált neki, hol egy jutalomcsontot. Teljesen magához édesgette a nemrég még oly gyanakvó, sérült lelkű állatot. A kutyában új remények ébredtek. Tartozni fog valakihez, otthona lesz, szeretni fogják. Nem bánta volna, ha már a kerítésen túl szaladgálhatna ezzel a kedves emberrel, akiben már-már a jövő gazdáját látta. De a vendég csak a menhelyen játszott vele.

Egy nap aztán nem jött. Másnap, harmadnap sem. A kutya mindennap várta. A megszokott időben a kerítéshez szaladt, és az utat kémlelte. Eleinte reménykedve, hátha megint csak tévedés történt. De hetek elteltével be kellett látnia, hogy hiába vár. Nem értette a dolgot, hiszen olyan kedves volt az az ember. Miért jött, ha végül elmegy? Miért foglalkozott velem annyit, miért volt kedves, ha nem akart magával vinni? Ilyen és ehhez hasonló kérdések foglalkoztatták a kutyát, miközben fejét lábára hajtva naphosszat gunnyasztott. Nem tudhatta, hogy a „Hospitalizált kutyák újrászocializálhatóságá”-ról szóló etológiai tanulmányhoz szolgáltatott hasznos gyakorlati anyagot.